

วารสาร เมืองโบราณ

MUANG BORAN JOURNAL ๔๐.๑

ปีที่ ๔๐ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๗

Vol. 40 No. 1 January - March 2014

www.MuangBoranJournal.com

3

4

9

ข้อสังเกตเบื้องต้น
ประวัติศาสตร์ศิลปะ
สกุลดำรง - เชเดส
ชาติรี ประภิตนันทการ

ลพบุรี: "ศิลปะขอม"
ที่ถูกปลอมให้เป็นไทย
ศิริพจน์ เหล่ามานะเจริญ

การสืบสวนเรื่องศิลปะเนปาล
ที่เมืองปาดัน
ม.ล. สุรวัสด์ ศุขสวัสดิ์

ประวัติศาสตร์
ของประวัติศาสตร์ศิลปะ

ประวัติศาสตร์ของประวัติศาสตร์ศิลปะ

สารบัญ

๑	แผนที่เมืองสุโขทัย ฉบับเมืองโบราณ	เมืองโบราณ
๗	บทบรรณาธิการ... การตื่นรู้ของคนไทย...ไม่มีที่ไหนในโลก	ศรีศักร วัลลิโภดม

ภูมิวัฒนธรรม

๑๔	สุโขทัย : อรุณรุ่งของสยามประเทศ	มูลนิธิเล็ก - ประไพ วิริยะพันธุ์
๒๑	สุโขทัย : ภูมิสถานและการจัดการน้ำ	ศรีศักร วัลลิโภดม
๒๕	แอ่งน่าน : ภูมิวัฒนธรรมของการสร้างบ้านแปงเมือง	ศรีศักร วัลลิโภดม
๓๘	ไข่มุกแห่งลุ่มน้ำโขงกับลุ่มน้ำเจ้าพระยา	สุธาวรา สุจฉายา
๔๕	ชื่อน่ากลัว แต่ตัวน่ารัก	ปราณี สกฤตพิพัฒน์

ปกิณกะ

๕๐	บรรพศิลป์ พระเครื่อง... พระร่วง	กฤษฎา พิณศรี
๕๔	ในรูปมีเรื่อง... น้ำมันเพียงผา ๑๐๐ %	สุรินทร์ เหลือลมัย
๕๗	ชุมชนพิพิธภัณฑ... พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว
๖๐	น่านสถาปัติ... หอไตรวัดทุ่งศรีเมือง	สุรัชย์ ศรีไส
	ศิลปกรรมชิ้นเอกของชาวอีสาน	อัครดิษฐ์ สุขขำ
๖๘	ศิลปวัตถุ... เครื่องปั้นดินเผาภาสโกวในเมืองปัตตานี	กองบรรณาธิการ
๗๕	ในรอบสามเดือน	กองบรรณาธิการ
๗๗	ในแผง นอกแผง	

เรื่องจากปกและบทความพิเศษ

๘๐	ประวัติศาสตร์ศิลปะสกุลด่าง - เซเดส์: ข้อสังเกตเบื้องต้น	ชาติรี ประภิตนทการ
๑๐๘	ลพบุรี : “ศิลปะขอม” ที่ถูกปลอมให้เป็นไทย	ศิริพจน์ เหล่ามานะเจริญ
๑๒๘	การสืบสวนเรื่องงานช่างพระพุทธรูป และรูปเคารพศิลปะเนปาลที่เมืองปัตตาน์	ม.ล.สุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์

CONTENTS

53	Phra Ruang	Krisda Pinsri
126	Lop Buri : A Siamization of “Khmer Art”	Siripoj Laomanacharoen
149	An Investigation into the Craftsmanship of Nepalese Buddha Images and Icons in Patan	M.L. Surasawasdi Sooksawasdi

เมืองสุโขทัย
ตั้งอยู่บนพื้นที่ลาดระหว่าง
เขาหลวงกับแม่น้ำยม
ด้านตะวันตกเฉียงใต้
ของตัวเมือง ระหว่าง
ซอกเขาพระบาทใหญ่กับ
เขากิวอ้ายมามีธารน้ำ
“โขกพระร่วง” ไหลออกมา
มีการสร้างคันดินขวางกั้น
ระหว่างดินเขาทั้งสอง
บีบให้น้ำไหลไปลง
คลองเสาหอ ผ่านคูเมือง
ด้านใต้ไปยังด้านตะวันออก
ลงสู่ลำน้ำแม่รำพัน
แล้วไหลไปบรรจบแม่น้ำยม
เมืองสุโขทัยมีกำแพงดิน
และคูน้ำสามชั้น และมี
การทำคันดินทำนบ เช่น
ถนนพระร่วง เพื่อเบี่ยงเบน
น้ำเข้าสู่คูน้ำหรือระพัง
จำนวนมากทั้งด้านใน
และนอกตัวเมืองด้วย